

การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านนักศึกษาด้วยคอมพิวเตอร์
เพื่อการบริหารงานวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

นางวิชนี เชาว์ดำรงค์

วิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN. 974-581-365-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018168

117214622

THE DEVELOPMENT OF A COMPUTERIZED STUDENT INFORMATION SYSTEM FOR
ACADEMIC ADMINISTRATION OF FACULTY OF EDUCATION, SILPAKORN UNIVERSITY

Mrs. Wachanee Shoudumrong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Higher Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN. 974-581-365-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านนักศึกษาด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหาร
งานวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โดย นางวิชัญย์ เช่าวัดำรงค์
ภาควิชา อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น ส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

ผอ. วิชาญ
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลาวัฒน์)

ปทีป เมธาคุณวุฒิ
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ)

[Signature]
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตาวัฒน์ บุญเชษฐ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วชิรัมย์ เชาว์ดำรงค์ : การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านนักศึกษาด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อการบริหารงานวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (THE DEVELOPMENT OF A COMPUTERIZED STUDENT INFORMATION SYSTEM FOR ACADEMIC ADMINISTRATION OF FACULTY OF EDUCATION, SILPAKORN UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ, 291 หน้า. ISBN. 974-581-365-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศด้านนักศึกษา เพื่อการบริหารงานวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และเพื่อประเมินประสิทธิผลของระบบสารสนเทศด้านนักศึกษาเพื่อการบริหารงานวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านนักศึกษาเพื่อการบริหารงานวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านนักศึกษาในขั้นตอนการป้อนข้อมูล กระบวนการ และการออกรายงานนักศึกษา 3 ระบบย่อยคือ ระบบงานทะเบียนนักศึกษา ระบบงานการศึกษาของนักศึกษา และระบบงานกิจการนักศึกษา

การประเมินผลของระบบโดยผู้ใช้ 2 กลุ่ม คือ ผู้ปฏิบัติการและผู้บริหาร จากการสังเกต สอบถาม และสัมภาษณ์ พบว่าผู้ใช้พึงพอใจต่อระบบนำเสนอ ซึ่งช่วยทำให้ฐานข้อมูลนักศึกษาและสารสนเทศมีความถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามความต้องการ และสะดวกรวดเร็วทันเวลา

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ อ.ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C044546 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEY WORD : MIS/HIGHER EDUCATION/SYSTEM ANALYSIS DESIGN/STUDENT INFORMATION SYSTEM

WACHANEE SHOUDUMRONG : THE DEVELOPMENT OF A COMPUTERIZED STUDENT INFORMATION SYSTEM FOR ACADEMIC ADMINISTRATION OF FACULTY OF EDUCATION, SILPAKORN UNIVERSITY. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PATEEP METHAKUNAYUDHI, Ed.D. 291 PP. ISBN. 974-581-365-6

This research was designed to develop the student information system for academic administration of Faculty of Education, Silpakorn University and evaluated the effectiveness of the student information system.

The development of student information system for academic administration of Faculty of Education, Silpakorn University was included the computerized system of data processing and outputs of three subsystems : student registration, students' grade and student activities.

The evaluation of the systems by 2 groups of users : the practioners and the administrators revealed that they were satisfied with the accuracy, completeness, relevancy and the convenience of the database and the information system.

ภาควิชา.....อุดมศึกษา
สาขาวิชา.....อุดมศึกษา
ปีการศึกษา.....2534

ลายมือชื่อนิติต.....*นิติต*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*พ.อ. ปเตป เมธาคุณวุฒิ*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมชาคุณวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความคิดเห็น ข้อแนะนำ และแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณผู้บริหารของคณะศึกษาศาสตร์ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการประเมินผลระบบสารสนเทศด้านนักศึกษา ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงระบบ เพื่อให้ระบบสารสนเทศมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบแบบฟอร์มป้อนข้อมูล แบบฟอร์มรายงาน ของระบบสารสนเทศ และขอขอบคุณอาจารย์ปราโมทย์ เพชรมีศรี อาจารย์โรงเรียนสาธิต ที่ให้ความช่วยเหลือในการเขียนโปรแกรมคำสั่ง ขอขอบคุณ คุณณอมวงศ์ สัมพันธ์ และคุณกรอัยใจ เย็นใจ ที่ช่วยเหลือในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในสำนักงานเลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการปฏิบัติงานแทนขณะที่ผู้วิจัยลาศึกษาต่อ และขอขอบคุณผู้ให้กำลังใจ อยู่เบื้องหลังทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

วิชัญญ์ เชาว์ดำรงค์

สารบัญ

ช
หน้า
ง
จ
ฉ
ช
ญ
ฎ
ฐ

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญแผนภูมิ	ญ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญเพิ่มข้อมูล	ฐ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ลำดับขั้นในการเสนอผลงานวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ	11
ความหมายของข้อมูล สารสนเทศ และระบบสารสนเทศ	
เพื่อการบริหาร	11
ความสัมพันธ์ระหว่างสารสนเทศกับการตัดสินใจ	14
คุณสมบัติของสารสนเทศ	14
แหล่งสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา	15
การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในระบบสารสนเทศ	17
ตอนที่ 2 การพัฒนาระบบสารสนเทศ	18
แนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศ	18
ขั้นตอนในการพัฒนาระบบสารสนเทศ	19
ตอนที่ 3 ระบบสารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย	26
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. การศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานปัจจุบัน.....	33
ชั้นตอนที่ 1 ศึกษารูปแบบและระบบบริหารของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	33
ชั้นตอนที่ 2 นำผลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ถึงขั้นตอนการทำงาน ข้อมูลนำเข้า ผลลัพธ์และแม่ข้อมูล ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ...	67
4. ระบบนำเสนอและการวิเคราะห์ผลการนำไปใช้.....	71
ชั้นตอนที่ 1 การออกแบบระบบสารสนเทศด้านนักศึกษาด้วยคอมพิวเตอร์ ..	71
ชั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลนำเข้าและผลลัพธ์หรือรายงานที่ออกแบบใหม่ไป สอบถามความคิดเห็นผู้ปฏิบัติการและผู้ทรงคุณวุฒิ	99
ชั้นตอนที่ 3 การออกแบบโปรแกรม	100
ชั้นตอนที่ 4 การสร้างโปรแกรมและทดสอบโปรแกรมระบบใหม่	100
ชั้นตอนที่ 5 การฝึกอบรมและการจัดทำคู่มือ	101
ชั้นตอนที่ 6 ประเมินประสิทธิผลของระบบใหม่	101
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	115
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	115
วิธีดำเนินการวิจัย	115
สรุปผลการวิจัย	117
อภิปรายผลการวิจัย	119
ข้อเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	126
แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินแบบฟอร์มป้อนข้อมูลนำเข้า และแบบฟอร์ม ผลลัพธ์ที่ออกแบบ	127
แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินประสิทธิผลระบบนำเสนอ	129
โครงการฝึกอบรมการใช้ระบบสารสนเทศด้านนักศึกษาด้วยคอมพิวเตอร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	134

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
คู่มือการใช้ระบบสารสนเทศค่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร....	137
คำนำ.....	138
บทนำ.....	139
ตอนที่ 1 ระบบการจัดทำข้อมูลนักศึกษา.....	147
งานทะเบียนนักศึกษา.....	147
งานการศึกษาของนักศึกษา.....	158
งานกิจการนักศึกษา.....	168
สถิตินักศึกษา.....	184
ตอนที่ 2 ระบบรายงานข้อมูลนักศึกษา.....	197
งานทะเบียนนักศึกษา.....	198
งานการศึกษาของนักศึกษา.....	210
งานกิจการนักศึกษา.....	240
สถิตินักศึกษา.....	254
รหัสวิชา เอกและวิชาโท.....	279
รหัสอาจารย์ที่ปรึกษา.....	280
รหัสสถาบันฝึกปฏิบัติวิชาขึ้นศึกษาศาสตร์.....	282
รหัสทุนการศึกษา.....	285
ตัวอย่างแบบฟอร์มป้อนข้อมูลเข้า.....	286
ประวัติผู้เขียน	291

สารบัญแนมภูมิ

แนมภูมิที่

หน้า

1. วงจรพัฒนาระบบสารสนเทศ	5
2. การแบ่งส่วนราชการในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	36
3. การแบ่งส่วนราชการในภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์	37
4. การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์	38
<u>ขั้นตอนการทำงานของระบบปัจจุบันของหน่วยทะเบียนและประเมินผล</u>	
5. การจัดทำรายชื่อนักศึกษาใหม่	42
6. การทำจัดรายชื่อนักศึกษาที่ปรึกษาวิชาการ	43
7. การประสานงานการเปลี่ยนวิชาเอกของนักศึกษา	44
8. การประสานงานการเลือกวิชาโทของนักศึกษา	45
9. การจัดทำรายชื่อนักศึกษาทุกชั้นปี	46
10. การตรวจสอบข้อมูลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา	47
11. การดำเนินการเกี่ยวกับผลการลาพัก โอนคณะ กลับเข้าศึกษา ลาออก	48
12. การจัดเก็บใบแจ้งผลการเรียนของนักศึกษา	49
13. การจัดทำสถิติต่าง ๆ ด้านนักศึกษา	50
14. การจัดทำรายชื่อนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชั้นศึกษาศาสตร์	51
15. การจัดทำรายชื่อนักศึกษาที่ได้รับเกียรติเรียนเด่น	52
16. การแจ้งผลการเรียนนักศึกษามทบมหาวิทยาลัย	53
17. การจัดทำรายชื่อนักศึกษาออกกลางคัน	54
18. การจัดทำรายชื่อนักศึกษารอนิจ	55
19. การจัดทำข้อมูลสถานที่อยู่ของนักศึกษา	56
<u>ขั้นตอนการทำงานของระบบปัจจุบันของหน่วยกิจการนักศึกษา</u>	
20. การจัดมอบเกียรติให้นักศึกษากิจกรรมดีเด่น	58
21. การดำเนินการเรื่องทุนการศึกษา	59
22. การประสานงานการจัดกิจกรรมนักศึกษา	60
23. การจัดทำสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	61
24. การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนักศึกษา	62
25. การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา	63

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

26. ผังงานของระบบนำเสนอ.....	73
------------------------------	----

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	รายการของรายงานระบบปัจจุบัน.....	68
2.	รายการของรายงานในระบบใหม่	75
3.	ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติการต่อข้อมูลนำเข้า	106
4.	ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติการต่อกระบวนการ	108
5.	ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติการต่อผลลัพธ์หรือรายงาน	110
6.	ความพึงพอใจของผู้บริหารต่อผลลัพธ์หรือรายงาน	111

สารบัญแนมข้อมูล

แนมข้อมูลที	หน้า
1. แนมข้อมูลทะเบียนชื่อนักศึกษา	82
2. แนมข้อมูลประวัติส่วนตัวนักศึกษา	86
3. แนมข้อมูลอาจารย์ที่ปรึกษา	87
4. แนมข้อมูลวิชาเอกและวิชาโท.....	87
5. แนมข้อมูลผลการเรียนของนักศึกษา	89
6. แนมข้อมูลสถาบันฝึกปฏิบัติวิชาชีวนศึกษาศาสตร์	90
7. แนมข้อมูลนักศึกษานฝึกปฏิบัติวิชาชีวนศึกษาศาสตร์	91
8. แนมข้อมูลเกียรติบัตรกิจกรรมดีเด่น	93
9. แนมข้อมูลทุนการศึกษา	94
10. แนมข้อมูลนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษา.....	95
11. แนมข้อมูลอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา	96
12. แนมข้อมูลคณะกรรมการนักศึกษาประจำคณะ	97
13. แนมข้อมูลงานกิจกรรมนักศึกษา.....	98